

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

Νίκης 5-7

10180 Αθήνα

Τηλ.: 210-3332553/4

Fax: 210-3332559

e-mail: press@minfin.gr

Τρίτη, 07 Οκτωβρίου 2014

Δελτίο Τύπου

Ομιλία του Υπουργού Οικονομικών, Γκίκα Χαρδούβελη, στη 2η Ετήσια Οικονομική Διάσκεψη της Ελληνικής Ένωσης Επιχειρηματιών

Κυρίες και κύριοι,

Η Ελλάδα έχει επιτύχει ένα τιτάνιο έργο, χάρη στις τεράστιες θυσίες του λαού, τις προσπάθειες της κυβέρνησης αλλά και με την αλληλεγγύη των εταίρων μας στην Ευρωζώνη.

Όπως έχω ξαναπεί, λίγα μένουν να κάνουμε ακόμα για να ξαναστηριχθούμε στα δικά μας πόδια, που όχι απλά πρέπει να είναι και σκοπός όλων, αλλά είναι και ο μόνος δρόμος για την ανάκαμψη. Αυτή η τελευταία διαδρομή, τα τελευταία μέτρα, μπορούν να καθορίσουν τι θα συμβεί στο μέλλον.

Έχουμε διανύσει πολύ δρόμο από το 2009 σε πολλά μέτωπα και καλό είναι αυτά να τα θυμόμαστε, αφού αποτελούν επιτεύγματα του ελληνικού λαού πάνω από όλα και τα οποία εμείς θέλουμε, φυσικά, να τα προστατέψουμε.

Η Ελλάδα έχει καταφέρει να αντιμετωπίσει **το δημοσιονομικό της πρόβλημα**, να βελτιώσει τη διεθνή ανταγωνιστικότητά της και να υλοποιήσει ένα σημαντικό πρόγραμμα διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων:

Η δημοσιονομική εξυγίανση έχει ήδη επιτευχθεί.

Το 2013 πετύχαμε πρωτογενές πλεόνασμα Γενικής Κυβέρνησης **0,8% του ΑΕΠ** ένα χρόνο νωρίτερα από ό,τι αρχικά είχαμε όλοι προβλέψει. Η χώρα ήδη βρίσκεται πολύ κοντά στο να πετύχει και το φετινό στόχο, που είναι **1,5%** του ΑΕΠ.

Όσον αφορά τη βιωσιμότητα του χρέους, οι προοπτικές είναι πιο αισιόδοξες από το 2011. Από το 2014 αναμένεται σταδιακή μείωση έως το 2022, του λόγου χρέους προς ΑΕΠ, που θα φτάσει στα επίπεδα του **110%**.

Είμαστε **σε καλύτερη θέση από τα τέλη του 2011**, όχι μόνο αν δει κανείς το χρέος ως ποσοστό του μεγέθους της οικονομίας, αλλά όταν δει και τη διάρθρωσή του. Διότι το 2011 η μέση λήξη ήταν **6,3 χρόνια** και τώρα είναι **16,4 έτη**. Αντίστοιχα οι δαπάνες για **τόκους** μειώθηκαν **από 7,8% το 2011, σε 3,3% του ΑΕΠ το 2013** και θα είναι περίπου στο **3%** ετησίως μέχρι το 2020. Έχουμε πετύχει και σε αυτό μεγάλη σταθεροποίηση.

Ένα δεύτερο επίτευγμα, είναι ότι η ανταγωνιστικότητά μας διεθνώς βελτιώνεται. Εφαρμόστηκαν ήδη πολλές μεταρρυθμίσεις, κυρίως στην αγορά εργασίας, οι οποίες συνεχίζονται. Η απώλεια ανταγωνιστικότητας για την οποία όλοι μιλούσαν στον παρελθόν, κυρίως για τη περίοδο **μεταξύ 2000 και 2009, έχει πλήρως ανακτηθεί**.

Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών- ένας άλλος δείκτης που πολλοί κοιτάζουν για να δουν αν πραγματικά έχεις τη δυνατότητα να εξάγεις περισσότερα από όσα εισάγεις - είναι θετικό το **2013**, για πρώτη φορά από το **1948**. Αυτό είναι κάτι που παρά το γεγονός ότι έχουν μειωθεί πολύ οι εισαγωγές, είναι πολύ σημαντικό.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΤτΕ τα έσοδα από τον **τουρισμό το 1^ο εξάμηνο του 2014** αυξάνονται με ρυθμό **13%**, ενώ οι **εισπράξεις** από τη **ναυτιλία επανέρχονται σε θετικό πρόσημο** μετά από 5 χρόνια δυσκολιών.

Κατανοούμε βεβαίως ότι οι **εξαγωγές - κυρίως των αγαθών** όχι των υπηρεσιών - έχουν σημαντικό περιθώριο βελτίωσης. Υπάρχουν παράγοντες που λειτουργούν αποτρεπτικά και τους γνωρίζουμε. Έχουν να κάνουν κυρίως με:

- ✓ το μικρό μέγεθος των ελληνικών εξαγωγικών επιχειρήσεων,
- ✓ τη διαθέσιμη χρηματοδότηση,
- ✓ το κόστος ενέργειας,
- ✓ και τις δυσμενείς διεθνείς μακροοικονομικές συνθήκες, δηλαδή την υποτονική ζήτηση λόγω των χαμηλών ρυθμών ανάπτυξης των εμπορικών μας εταίρων κ.λπ.

Η εφαρμογή ενός προωθημένου προγράμματος διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων έχει ήδη οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση στις διεθνείς λίστες ανταγωνιστικότητας. Για παράδειγμα, η Ελλάδα βελτίωσε, **κατά 10**, τη θέση της στην κατάταξη που ανακοίνωσε πρόσφατα το Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ (**World Economic Forum**) και κατά **17 θέσεις** σε έναν άλλο δείκτη, το **World Bank Doing Business** - για να συγκρίνει κανείς διακρατικά. Περιμένουμε και τα στοιχεία που θα βγουν τον Οκτώβρη για να δούμε πόσο ακόμη έχουμε βελτιωθεί.

Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος έχει επίσης βελτιωθεί, καθώς βρίσκεται στις 99,3 μονάδες τον Σεπτέμβριο του 2014. Βλέπουμε λοιπόν ότι υπάρχει βελτίωση σε πολλά μέτωπα ανταγωνιστικότητας, κάτι που φαίνεται και στους δείκτες που συγκρίνουν τη χώρα μας με άλλες.

Συγχρόνως, η πραγματική οικονομία, δείχνει σημάδια ανάκαμψης. Ξέρουμε όλοι ότι το τρίτο τρίμηνο του 2014 θα είναι το πρώτο τρίμηνο με θετικό ρυθμό ανάπτυξης, μετά από 6 χρόνια ύφεσης και ο μέσος ρυθμός ανάπτυξης του 2014 θα είναι θετικός, γύρω στο 0,5%-0,6% του ΑΕΠ.

Και υπολογίζουμε, επιτέλους, το 2015 η Ελλάδα, η ελληνική οικονομία, να κάνει το μεγάλο βήμα προς τα εμπρός με έναν πολύ υψηλότερο ρυθμό ανάπτυξης.

Ένα τέταρτο σημείο είναι η κατάσταση του χρηματοπιστωτικού τομέα. Έχει αλλάξει σημαντικά από το 2011 μέχρι σήμερα. Οι τράπεζες ανακεφαλαιοποιήθηκαν αρχικά το 2012 και το 2013. Με **€ 38,6 δισ.** νέων κεφαλαίων μέσω του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ) και με **€ 3,1 δισ.** μέσω ιδιωτών. Στη συνέχεια το Μάρτιο του 2014, με τη δεύτερη ανακεφαλαιοποίηση, οι ξένοι επενδυτές ήρθαν και εμπιστεύτηκαν τον ελληνικό τραπεζικό τομέα και έδωσαν κεφάλαια περίπου **€ 8,4 δισ.** Δηλαδή, πολύ περισσότερα από αυτά που είχε ζητήσει ο επόπτης, η Τράπεζα της Ελλάδος, μέσω των stress test που είχε κάνει τότε.

Ως αποτέλεσμα, δύο συστημικές τράπεζες έχουν επιστρέψει κρατικές ενισχύσεις με τη μορφή **προνομιούχων μετοχών** και μία τρίτη συστημική τράπεζα, **επέστρεψε στην ιδιωτική διαχείριση.**

Παράλληλα, το ΕΤΧΣ διατηρεί το σημαντικό **μαξιλάρι των € 11,4 δισ.**

Ενθαρρυντικές ειδήσεις έρχονται επίσης από την **αγορά εταιρικών ομολόγων.** Μεγάλες ελληνικές επιχειρήσεις (Τιτάν, Freeglass, Πειραιώς, Intralot, ΕΛΠΕ) κατάφεραν να αντλήσουν κεφάλαια μέσω της αντίστοιχης αγοράς και για ορισμένες από αυτές, οι αποδόσεις στη δευτερογενή αγορά είναι χαμηλότερες από τις αντίστοιχες των κρατικών ομολόγων. Συνεπώς, οι μεγάλες επιχειρήσεις αποκτούν σταδιακά τη δυνατότητα πρόσβασης με καλούς όρους στις διεθνείς αγορές κεφαλαίου προς αναζήτηση χρηματοδότησης.

Το πρόβλημα υπάρχει κυρίως για τις **μικρομεσαίες ελληνικές** επιχειρήσεις - που είναι και οι περισσότερες – οι οποίες δεν μπορούν να αποταθούν στις διεθνείς αγορές. Προσδοκούμε ότι μετά τις ρυθμίσεις που προωθούμε, ιδίως για τα **μη εξυπηρετούμενα δάνεια**, και μετά την ολοκλήρωση των **stress tests**, θα αρχίσει να αποκαθίσταται σταδιακά τους επόμενους μήνες η ρευστότητα.

Οι πρόσφατες **αποφάσεις της ΕΚΤ** για παροχή ρευστότητας μας βοηθούν. Έχει ξεκινήσει μια σειρά **Στοχευμένων Πράξεων Μακροπρόθεσμης Αναχρηματοδότησης (TLTROs), Αγοράς Τίτλοποιημένων Δανείων (ABS), Καλυμμένων Ομολογιών.** Όλα αυτά βοηθούν τις ευρωπαϊκές τράπεζες και τελικά βοηθούν και τις ελληνικές τράπεζες.

Η εντυπωσιακή πορεία βελτίωσης του **οικονομικού κλίματος** που προανέφερα, σε **συνδυασμό με μια σειρά από αναβαθμίσεις**, έχουν δώσει τη δυνατότητα και στο ελληνικό Δημόσιο να βγει στις αγορές, **πολύ νωρίτερα** από ό,τι όλοι περίμεναν. Ήδη έχουμε εκδώσει δύο είδη ομολόγων: ένα 5ετούς διάρκειας και ένα 3ετούς διάρκειας, τον Μάιο και Ιούλιο αντίστοιχα. Ελπίζουμε ότι σιγά - σιγά θα γεμίσουμε όλη την καμπύλη αποδόσεων, ούτως ώστε να αποκτήσει όλη η αγορά ρευστότητα.

Τα επιτεύγματα αυτά δεν επήλθαν χωρίς κόστος. Το ΑΕΠ, όπως και να το μετρήσει κανείς, μειώθηκε τουλάχιστον 25% και η ανεργία- που είναι και παραμένει το Νο1 πρόβλημα για την ελληνική κοινωνία- έφτασε σε πολύ υψηλά επίπεδα.

Χρειάζεται πίστη και προσήλωση στο σχέδιο που έχουμε χαράξει. Δεν πρέπει να κάνουμε πίσω. Οι επόμενοι μήνες θα κρίνουν την επόμενη δεκαετία για την Ελλάδα.

Τι έχουμε μπροστά μας;

Το 2015 οι επίσημοι ρυθμοί ανάπτυξης είναι στο **2,9%**. Υπάρχουν αναλυτές που πιστεύουν ότι ο ρυθμός θα είναι μεγαλύτερος από το 2,9%, υπάρχουν και αρκετοί που πιστεύουν ότι θα είναι μικρότερος. Πάντως κανείς δεν μιλάει για ρυθμό ανάπτυξης 0,5% ή 1% ή 1,5%. Πώς θα έρθει αυτός ο ρυθμός ανάπτυξης;

Ένα κομμάτι του είναι από την κατανάλωση, που αρχίζει να σταθεροποιείται και πιστεύουμε ότι θα αυξηθεί περίπου κατά **1,6%**, κυρίως από τις επενδύσεις. Βλέπουμε επιτέλους να αντιστρέφουν την προηγούμενη πτώση και να αυξάνονται με πάνω από **11,7%**- και ελαφρά πάνω από το θετικό ισοζυγίου εξωτερικών συναλλαγών. Γνωρίζουμε ωστόσο ότι μακροπρόθεσμα η ανάπτυξη δεν μπορεί να έρθει μόνο από την κατανάλωση, η οποία θέλουμε μεν να αυξάνεται αλλά με μικρότερο ρυθμό από ό,τι θα αυξάνονται οι επενδύσεις και οι εξαγωγές.

Γι' αυτό πρέπει να κάνουμε αυτή τη μεγάλη στροφή της οικονομίας σε ένα εξωστρεφές υπόδειγμα ανάπτυξης που θα στηρίζεται σε αυτά που δρομολογεί η ελληνική κυβέρνηση:

Πρώτον, στη **βελτίωση** της προόδου όσον αφορά τις **διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις**. Μια σειρά από μεταρρυθμίσεις που ήδη βρίσκονται σε εξέλιξη, όπως για παράδειγμα ο **νέος νόμος για την αδειοδότηση των επιχειρήσεων** που αναμένεται να είναι πλήρως λειτουργικός τον Ιανουάριο του 2015.

Δεύτερον στην επιστροφή του ελληνικού **τραπεζικού συστήματος** και την ανάκτηση του **παραδοσιακού του ρόλου** στη χρηματοδότηση της οικονομίας. Το **ζήτημα που θέτουν οι επιχειρήσεις** είναι ότι εν μέσω ύφεσης **δεν μπορούν εύκολα να χρηματοδοτηθούν. Σας λέω ότι σίγουρα θα μπορούν πολύ πιο εύκολα σε λίγο.**

Η τρίτη πρόκληση είναι η επιτάχυνση της διαδικασίας των ιδιωτικοποιήσεων. Σύμφωνα με το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας (ΤΑΙΠΕΔ), περισσότερες από **32 ιδιωτικοποιήσεις** έχουν ολοκληρωθεί ή βρίσκονται σε καλό δρόμο με μια συνολική αξία συναλλαγής **€ 4,9 δισ.** Φυσικά και υπάρχουν καθυστερήσεις, αλλά ήδη έχει ξεκινήσει μια προσπάθεια αντιμετώπισής τους. Πολλές καθυστερήσεις είναι από εξωγενείς παράγοντες,

πολλές οφείλονται και σε δικά μας προβλήματα. Όλα αυτά σιγά-σιγά λύνονται και από νομικής και από τεχνικής άποψης.

Οι ιδιωτικοποιήσεις δεν είναι απλώς ένας τρόπος εισροής ρευστού, που πηγαίνει απευθείας στη μείωση του δημοσίου χρέους. Είναι κυρίως ο τρόπος για την προσέλκυση και ξένων άμεσων επενδύσεων σε μεσοπρόθεσμη βάση. Ο ξένος που θα εμπιστευτεί να αγοράσει τεράστιας αξίας περιουσιακά στοιχεία θα θέλει στη συνέχεια να επεκταθεί στις επιχειρηματικές του δραστηριότητες.

Παράδειγμα, η ιδιωτικοποίηση των λιμανιών του Πειραιά και της Θεσσαλονίκης είναι ένα σημαντικό βήμα για να γίνει η Ελλάδα περιφερειακός εμπορικός κόμβος.

Πάνω από **20 πολυεθνικές** έχουν ήδη αναγνωρίσει αυτή την προοπτική, με τη **δημιουργία κέντρων logistics, συναρμολόγησης, έρευνας και τεχνολογίας** στην Ελλάδα (Hewlett Packard, IBM, Nokia, Siemens, Samsung).

Στην προσπάθεια προσέλκυσης εγχώριων και ξένων επενδυτών, το φορολογικό πλαίσιο αποτελεί μια από τις σημαντικότερες παραμέτρους. Ένα σύγχρονο και αποτελεσματικό φορολογικό πλαίσιο θα προωθήσει την επιχειρηματικότητα και θα δημιουργήσει ένα ελκυστικό περιβάλλον για επενδύσεις.

Προς αυτό το σκοπό, έχουμε προχωρήσει σε μια σειρά δράσεων με σκοπό την μείωση του διοικητικού κόστους και την καλύτερη εξυπηρέτηση των επιχειρήσεων. Θα αναφέρω ορισμένων παραδείγματα για να σας δείξω ότι γίνονται πράγματα, που μπορεί να μην πιάνουν χώρο στα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων, αλλά βοηθούν τον επιχειρηματία:

- Ψηφιοποίηση 45 φορολογικών εντύπων (TAXISnet) και κατάργηση της υποχρέωσης αυτοπρόσωπης παρουσίας στις ΔΟΥ. Επιπλέον υλοποιείται πρόγραμμα ψηφιοποίησης περαιτέρω 20 εντύπων εντός του 2015.
- Εφαρμογή ηλεκτρονικών διαδικασιών τελωνείων και κατάργηση της υποχρέωσης αυτοπρόσωπης παρουσίας στα τελωνεία, το οποίο παράλληλα επιτυγχάνει μείωση του κόστους και του χρόνου των εξαγωγών.
- Αποδοχή όλων των πληρωμών στις τράπεζες (και μέσω web banking), αντί σε ΔΟΥ και Τελωνεία.
- Εφαρμογή ηλεκτρονικής διαδικασίας επιστροφών ΦΠΑ και Φόρου Εισοδήματος και μείωση του απαιτούμενου χρόνου των σχετικών ελέγχων, μέσω της εφαρμογής μεθόδων ανάλυσης κινδύνου.

Επίσης, πριν από λίγες μέρες υπεγράφη η απόφαση για την επιτάχυνση της επιστροφής του ΦΠΑ στις συνεπείς επιχειρήσεις. Πρόκειται για τη δημιουργία ειδικού καταλόγου των επιχειρήσεων, που είναι συνεπείς στις φορολογικές υποχρεώσεις τους και δεν έχουν υποπέσει σε φορολογικές παραβάσεις, οι οποίες θα δικαιούνται άμεση και κατά προτεραιότητα επιστροφή του ΦΠΑ.

Στη σημερινή δυσμενή οικονομική συγκυρία, το μέτρο αναμένεται να βοηθήσει στην ενίσχυση της ρευστότητας των εξαγωγικών επιχειρήσεων.

Επίσης, προωθήσαμε ειδική ρύθμιση, με την οποία προβλέπεται απαλλαγή από τον ΦΠΑ μικρών επιχειρήσεων με ακαθάριστα έσοδα έως 10.000 ευρώ. Με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, εκτιμάμε πως η ρύθμιση μπορεί να επηρεάσει περίπου 415.000 επιχειρήσεις και ελεύθερους επαγγελματίες, μειώνοντας σημαντικά το διοικητικό τους κόστος.

Στο προσχέδιο του προϋπολογισμού υπάρχει η μείωση κατά 30% της έκτακτης εισφοράς αλληλεγγύης, και από φέτος των ασφαλιστικών εισφορών και η βελτίωση του πλαισίου ρυθμίσεων ληξιπρόθεσμων φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων.

Σε ό,τι αφορά τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δημοσίου προς τον ιδιωτικό τομέα, αποτελεί βασική μας προτεραιότητα η συνέχιση της διαδικασίας αποπληρωμής τους.

Εκτιμάμε ότι ως το τέλος του 2014 θα έχουν διατεθεί στην αγορά 7,2 δισ. ευρώ για την εξόφληση υποχρεώσεων του Δημοσίου προς ιδιώτες.

Κυρίες και κύριοι, επιτρέψτε μου να **συνοψίσω**, λέγοντας:

- 1) Η **εξάλειψη των διδύμων ελλειμμάτων** του δημοσιονομικού και του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών επιβεβαιώνουν ότι τα βασικά οικονομικά μεγέθη της ελληνικής οικονομίας είναι ισχυρά. Είμαι βέβαιος ότι μακροπρόθεσμα, οι προοπτικές ανάπτυξης για την ελληνική οικονομία θα βελτιωθούν ακόμη περισσότερο:
- 2) Οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών θα ενισχύσουν την παραγωγικότητα, την ανταγωνιστικότητα και τις ιδιωτικές επενδύσεις.
- 3) Ένα καλύτερο θεσμικό περιβάλλον – διευκόλυνση του επιχειρείν, πιο αποτελεσματική δημόσια διοίκηση - θα προσθέσει στη δυναμική ανάπτυξης και στην αύξηση της ζήτησης για εξαγωγές, αυξάνοντας τελικά και τη συμβολή των καθαρών εξαγωγών στην ανάπτυξη.

Οι επαφές μου με τους **Ευρωπαίους εταίρους** με έχουν πείσει ότι όλοι **θέλουν η Ελλάδα να πετύχει** και γι' αυτό θα στηρίξουν την ελληνική κυβέρνηση.

Αυτονόητα, η ελληνική κυβέρνηση θα συνεχίσει να εφαρμόζει μεταρρυθμίσεις που θα ενισχύουν περαιτέρω τις μακροπρόθεσμες προοπτικές της ελληνικής οικονομίας.

Σας ευχαριστώ.